

K O M U N I K A T
Z B A D A Ń

Warszawa, czerwiec 2009

www.cbos.pl ● sekretariat@cbos.pl

BS/94/2009

ZAUFANIE DO POLITYKÓW W CZERWCU



Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
3 października 2008 roku

Podobnie jak w ubiegłym miesiącu, największym zaufaniem społecznym cieszy się Lech Wałęsa, któremu ufa 57% ankietowanych¹. Drugie miejsce wśród polityków darzonych przez Polaków zaufaniem zajmują *ex aequo* minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski oraz premier Donald Tusk (po 54% deklaracji zaufania).

Ci trzej politycy już od dłuższego czasu stanowią czołówkę rankingu zaufania, z tym że obecnie już nie tak wyraźnie wyprzedzają w tym rankingu pozostałych przedstawicieli sceny politycznej. Oceny Donalda Tuska oraz Radosława Sikorskiego nie są aż tak dobre jak jeszcze kilka miesięcy temu. Czerwiec to drugi z rzędu miesiąc, w którym notowania premiera utrzymują się na niższym niż dotychczas poziomie i są najłabsze od momentu objęcia przezeń urzędu. Po okresie wyjątkowo dobrych notowań, słabsze są też ostatnio oceny Radosława Sikorskiego.

Blisko połowa badanych (48%) deklaruje, że ma zaufanie do marszałka Sejmu Bronisława Komorowskiego. Relatywnie dużym zaufaniem społecznym cieszą się także były premier, a obecnie deputowany do Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek, który – według komentatorów politycznych – ma duże szanse na objęcie w nowej kadencji stanowiska przewodniczącego PE, oraz pretendujący do funkcji sekretarza generalnego Rady Europy Włodzimierz Cimoszewicz (odpowiednio: 46% i 45% deklaracji zaufania). Zaufaniem nieco ponad dwóch piątych badanych cieszą się także lider SdPi Marek Borowski (43%) oraz wicepremier i minister gospodarki Waldemar Pawlak (42%). Blisko co trzeci respondent ma zaufanie do prezydenta Lecha Kaczyńskiego (31%). Niemal tyle samo osób (30%) ufa minister zdrowia Ewie Kopacz. Kolejne miejsca w czerwcowym rankingu zaufania – z trochę gorszym wynikiem – zajmują Bogdan Klich, Janusz Palikot, Zbigniew Chlebowski, marszałek Senatu Bogdan Borusewicz oraz prezes głównej partii opozycyjnej Jarosław Kaczyński.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (229) przeprowadzono w dniach 28 maja – 2 czerwca 2009 roku na liczącej 1038 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

Politykom tym ufa około jednej czwartej badanych. Zaufaniem mniej więcej co piątego respondenta cieszą się wicepremier Grzegorz Schetyna (22%), przewodniczący SLD Grzegorz Napieralski (21%), minister kultury Bogdan Zdrojewski (20%), minister edukacji Katarzyna Hall (18%) oraz szef resortu sprawiedliwości Andrzej Czuma (18%). Spośród przedstawicieli urzędującego gabinetu stosunkowo najmniej osób ufa wciąż słabo rozpoznawanemu (nie identyfikuje go 54% respondentów) ministrowi finansów Jackowi Rostowskiemu (16% deklaracji zaufania) oraz nierozpoznananej przez 68% badanych minister pracy Jolancie Fedak, której nazwisko po raz pierwszy uwzględniliśmy w czerwcowym sondażu (8% deklaracji zaufania).

Listę polityków budzących największą nieufność badanych tradycyjnie otwierają prezes PiS Jarosław Kaczyński (56%) oraz prezydent Lech Kaczyński (50%). Na kolejnych miejscach tego negatywnego rankingu – z nieco lepszym wynikiem – znajdują się Janusz Palikot (43%) i Przemysław Gosiewski (39%). Pozostali przedstawiciele sceny politycznej wyraźnie rzadziej spotykają się z tak negatywnym nastawieniem ankietowanych.

Czerwiec nie przyniósł dużych zmian w społecznych ocenach polityków. Zmiany, które odnotowaliśmy, w większości są pozytywne. W porównaniu z ubiegłym miesiącem poprawiły się notowania liderów ugrupowań lewicowych: Marka Borowskiego z SdPi (5-punktowy wzrost zaufania) i szefa SLD Grzegorza Napieralskiego (wzrost zaufania o 4 punkty i spadek nieufności o 3 punkty). W opinii badanych nieco zyskali także Janusz Palikot, który tym samym odrobił straty z ubiegłego miesiąca, oraz minister finansów Jacek Rostowski (wzrost zaufania po 4 punkty procentowe). Nieco lepsze niż maju są oceny Bogdana Borusewicza (spadek nieufności o 3 punkty i wzrost zaufania o 2 punkty) oraz przewodniczącego klubu parlamentarnego PO Zbigniewa Chlebowskiego (3-punktowy wzrost zaufania).

Minimalnie gorsze niż przed miesiącem okazały się jedynie notowania premiera Donalda Tuska (wzrost nieufności o 3 punkty) oraz Jerzego Buzka, któremu tuż przed wyborami do PE nieco ubyło zadeklarowanych sympatyków (spadek zaufania o 3 punkty). Notowania pozostałych przedstawicieli sceny politycznej, których nazwiska uwzględniliśmy w naszym badaniu, nie zmieniły się znacząco.

Tabela 1. Stosunek do polityków w czerwcu 2009

Politycy	Zaufanie		Nieufność		Obojętność	Nieznajomość
	VI 2009	zmiana od V 2009	VI 2009	zmiana od V 2009		
	w procentach					
Lech Wałęsa	57	2	20	0	19	0
Radosław Sikorski	54	0	9	0	15	17
Donald Tusk	54	−1	28	3	15	0
Bronisław Komorowski	48	0	11	1	20	17
Jerzy Buzek	46	−3	15	0	26	7
Włodzimierz Cimoszewicz	45	2	17	1	23	8
Marek Borowski	43	5	12	−1	20	19
Waldemar Pawlak	42	2	23	1	25	5
Lech Kaczyński	31	0	50	1	15	1
Ewa Kopacz	30	2	24	−1	18	24
Bogdan Klich	26	*	7	*	17	44
Janusz Palikot	26	4	43	0	17	10
Zbigniew Chlebowski	25	3	12	0	20	37
Bogdan Borusewicz	24	2	7	−3	22	41
Jarosław Kaczyński	24	1	56	1	16	1
Grzegorz Schetyna	22	1	15	1	21	36
Grzegorz Napieralski	21	4	14	−3	22	38
Bogdan Zdrojewski	20	*	5	*	16	54
Katarzyna Hall	18	*	14	*	19	43
Andrzej Czuma	18	*	18	*	19	40
Jacek Rostowski	16	4	9	−1	15	54
Przemysław Gosiewski	15	*	39	*	16	27
Jolanta Fedak	8	*	7	*	13	68

Pominięto „trudno powiedzieć”

* W maju brak pomiaru

Tabela 2. Zmiany **zaufania** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	2008												2009					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach																	
M. Borowski	39	35	38	34	35	31	32	32	36	36	38	38	37	36	40	-	38	43
B. Borusewicz	23	19	21	22	21	21	21	23	25	24	24	23	22	24	26	21	22	24
J. Buzek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	51*	-	49	46
Z. Chlebowski	16	21	21	21	22	22	21	21	24	22	22	25	25	24	29	27	22	25
W. Cimoszewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48	43	43	45
A. Czuma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23	21	19	-	18
J. Fedak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8
P. Gosiewski	15	17	15	15	19	18	15	16	18	19	15	16	13	13	17	17	-	15
K. Hall	-	-	16	13	15	13	13	12	18	15	17	20	16	17	18	16	-	18
J. Kaczyński	31	28	31	27	29	30	26	26	27	27	23	21	23	25	25	25	23	24
L. Kaczyński	38	35	35	33	37	35	32	33	33	35	30	29	30	33	32	31	31	31
B. Klich	15	18	21	20	21	19	22	17	23	24	23	26	27	27	31	27	-	26
B. Komorowski	50	48	49	49	53	46	45	45	47	49	49	51	50	46	52	51	48	48
E. Kopacz	30	34	32	30	28	28	27	26	29	30	29	36	29	29	32	29	28	30
G. Napieralski	-	-	-	-	-	16	15	15	17	15	16	19	19	18	20	19	17	21
J. Palikot	-	12	-	-	17	17	18	17	23	22	21	26	23	26	29	29	22	26
W. Pawlak	60	54	52	44	46	48	45	45	45	47	45	47	46	46	50	41	40	42
J. Rostowski	-	-	-	-	7	9	10	8	10	12	15	15	14	15	18	15	12	16
G. Schetyna	19	22	24	22	24	25	24	21	24	24	25	26	27	26	28	24	21	22
R. Sikorski	45	49	52	50	55	46	52	48	58	55	55	60	60	61	61	60	54	54
D. Tusk	72	65	67	66	69	64	61	57	63	63	58	61	59	62	59	59	55	54
L. Wałęsa	54	51	58	51	-	52	52	52	59	58	54	62	63	60	58	63	55	57
B. Zdrojewski	22	21	23	21	26	24	21	20	24	24	20	23	23	24	24	-	-	20

* Pytaliśmy o stosunek do polityków działających w instytucjach UE. Zob. komunikat CBOS „Społeczny odbiór polskich przedstawicieli w instytucjach Unii Europejskiej oraz opinie o pracy europosła”, marzec 2009

Tabela 3. Zmiany **nieufności** do polityków

Politycy	Wskazania respondentów według terminów badań																	
	2008												2009					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach																	
M. Borowski	23	24	20	23	23	23	22	22	20	19	16	18	16	16	15	-	13	12
B. Borusewicz	14	14	13	12	13	14	14	14	12	11	13	13	11	11	10	9	10	7
J. Buzek	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12*	-	15	15
Z. Chlebowski	11	13	11	10	12	15	13	14	10	11	14	13	13	14	12	14	12	12
W. Cimoszewicz	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18	21	16	17
A. Czuma	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	21	16	-	18
J. Fedak	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7
P. Gosiewski	45	45	44	42	42	39	41	44	36	40	42	44	42	43	42	43	-	39
K. Hall	-	-	10	11	17	18	19	21	14	18	17	15	16	18	17	19	-	14
J. Kaczyński	54	57	54	56	53	52	59	55	55	52	58	62	57	57	57	58	55	56
L. Kaczyński	47	51	50	48	46	47	52	48	51	47	53	57	53	52	51	54	49	50
B. Klich	8	8	9	8	12	13	11	12	11	9	11	10	8	12	7	10	-	7
B. Komorowski	14	17	14	13	13	15	16	17	14	14	13	14	12	15	11	12	10	11
E. Kopacz	13	20	19	19	22	25	26	27	22	21	23	20	22	26	23	26	25	24
G. Napieralski	-	-	-	-	-	18	17	18	15	16	17	15	19	17	19	18	17	14
J. Palikot	-	31	-	-	29	32	34	36	32	32	36	36	41	39	39	38	43	43
W. Pawlak	15	18	20	22	20	19	22	22	20	20	18	18	18	18	15	27	22	23
J. Rostowski	-	-	-	-	5	8	6	6	6	5	8	5	5	7	8	10	10	9
G. Schetyna	12	15	10	11	12	13	13	15	12	11	12	11	12	13	14	15	14	15
R. Sikorski	14	13	11	9	10	13	10	13	10	9	9	8	6	8	8	10	9	9
D. Tusk	15	22	19	19	17	19	23	25	21	21	24	23	24	22	24	26	25	28
L. Wałęsa	25	27	21	26	-	24	25	26	21	21	21	19	17	19	19	16	20	20
B. Zdrojewski	7	11	7	7	6	9	7	9	7	5	7	6	6	6	6	-	-	5

* Pytaliśmy o stosunek do polityków działających w instytucjach UE. Zob. komunikat CBOS „Społeczny odbiór polskich przedstawicieli w instytucjach Unii Europejskiej oraz opinie o pracy europoła”, marzec 2009

ŚREDNIE OCEN

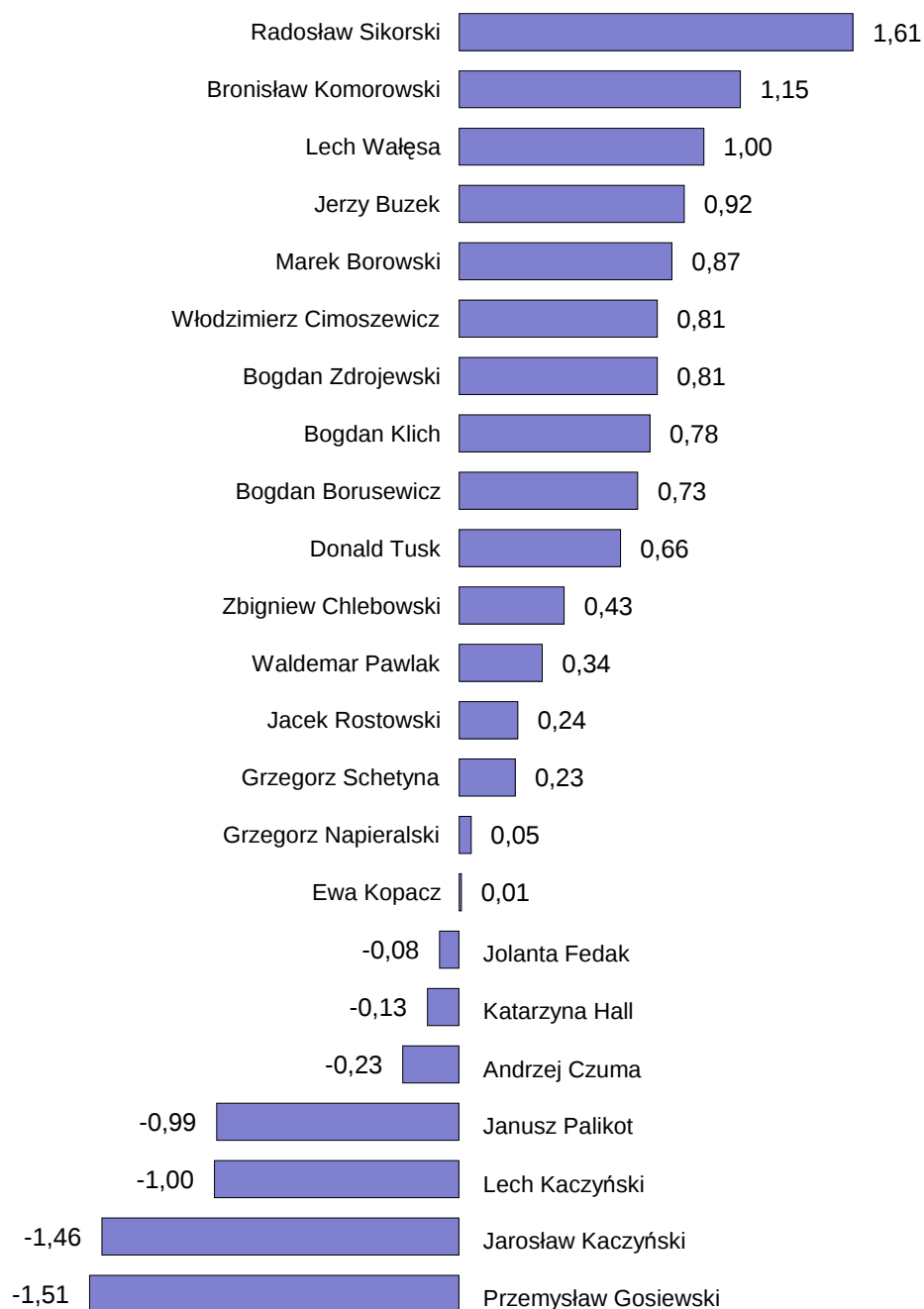
W naszych sondażach badani oceniają poszczególnych polityków posługując się jedenastopunktową skalą, której skrajne punkty można określić z jednej strony jako głęboką nieufność (–5), z drugiej zaś jako bardzo duże zaufanie (+5). Omawiane powyżej dane informowały o zasięgu społecznego zaufania i nieufności. Przedstawiane były łączne odsetki respondentów wyrażających zaufanie (wskazania punktów od +1 do +5), obojętność (0) lub nieufność (od –1 do –5) do poszczególnych polityków, a także stopień ich nieznajomości. Prezentowane dane odnosiły się do ogółu ankietowanych. Natomiast średnia ocen, obliczana z pominięciem respondentów nieznających poszczególnych polityków, jest syntetyczną miarą pozwalającą uchwycić siłę i kierunek nastawień do nich tylko wśród osób, które ich rozpoznają.

Najbardziej pozytywnie postrzeganym politykiem w Polsce – jak wskazuje wartość średniej ocen – niezmiennie pozostaje Radosław Sikorski (1,61). Drugie miejsce wśród najlepiej odbieranych polityków, tak jak przed miesiącem, zajmuje marszałek Sejmu Bronisław Komorowski (1,15), który wyprzedza w tym rankingu cieszącego się większym zaufaniem, ale i budzącego dużo kontrowersji Lecha Wałęsę (1,00). Niewiele gorzej wypada też bilans ocen Jerzego Buzka (0,92). Wysoką średnią, wskazującą na zdecydowaną przewagę zaufania nad nieufnością, mają również Marek Borowski (0,87), Włodzimierz Cimoszewicz, Bogdan Zdrojewski (średnie ocen po 0,81 punktu), a także Bogdan Klich (0,78) i Bogdan Borusewicz (0,73). Pierwszą dziesiątkę najlepiej odbieranych polityków zamyka w tym miesiącu – z nieco słabszym wynikiem – premier Donald Tusk (0,66). Pozytywne noty w mniejszym stopniu przeważają w społecznej ocenie Zbigniewa Chlebowskiego (0,43) i wicepremiera Waldemara Pawlaka (0,34). Dodatnią średnią ocen, świadczącą jednak o niezbyt dużej już przewadze zaufania nad nieufnością, mają jeszcze: Jacek Rostowski (0,24), Grzegorz Schetyna (0,23) oraz zdecydowanie już kontrowersyjnie postrzegani Grzegorz Napieralski (0,05) i Ewa Kopacz (0,01). Pozytywne i negatywne noty niemal się równoważą także w ocenach Jolanty Fedak (–0,08).

Do grona najbardziej negatywnie postrzeganych polityków, w ocenach których nieufność zdecydowanie dominuje nad zaufaniem, zaliczają się szef klubu parlamentarnego PiS Przemysław Gosiewski (-1,51) i prezes tej partii Jarosław Kaczyński (-1,46). Zdecydowanie niekorzystnie wypada też bilans ocen prezydenta Lecha Kaczyńskiego (-1,00) oraz polityka PO Janusza Palikota (-0,99).

CBOS

RYS. 1. ŚREDNIE OCEN POLITYKÓW W CZERWCU 2009



Czerwiec okazał się dość korzystny dla polityków. Dodatnie różnice średnich wskazują, że większość z nich raczej zyskała w ocenie badanych, niż straciła. Jednak zmiany te są na ogół niewielkie i trudno mówić o wyraźnej poprawie notowań. Stosunkowo najbardziej poprawił się dotychczasowy bilans ocen Bogdana Borusewicz (wzrost średniej o 0,31 punktu). W tym miesiącu jest on jedynym politykiem, którego notowania na tyle się poprawiły, że różnica średnich okazała się istotna statystycznie. W przypadku pozostałych polityków odnotowane zmiany – zarówno *in plus*, jak i *in minus* – miały zbyt słabe natężenie, by mogły istotnie zaważyć na ich dotychczasowych notowaniach.

Tabela 4. Zmiany średniej ocen

Politycy (uszeregowanie według kierunku i wielkości zmian)	V 2009	VI 2009	Różnica
Bogdan Borusewicz	0,42	0,73	0,31*
Grzegorz Napieralski	-0,17	0,05	0,22
Janusz Palikot	-1,21	-0,99	0,22
Zbigniew Chlebowski	0,22	0,43	0,21
Jacek Rostowski	0,04	0,24	0,20
Marek Borowski	0,71	0,87	0,16
Ewa Kopacz	-0,12	0,01	0,13
Grzegorz Schetyna	0,11	0,23	0,12
Bronisław Komorowski	1,07	1,15	0,08
Radosław Sikorski	1,55	1,61	0,06
Lech Kaczyński	-1,05	-1,00	0,05
Lech Wałęsa	0,95	1,00	0,05
Włodzimierz Cimoszewicz	0,77	0,81	0,04
Jarosław Kaczyński	-1,50	-1,46	0,04
Waldemar Pawlak	0,33	0,34	0,01
Jerzy Buzek	0,94	0,92	-0,02
Donald Tusk	0,78	0,66	-0,12

* Różnica średnich ocen istotna statystycznie na poziomie 0,05

Niewielki spadek wartości średniej rejestrujemy tylko w przypadku premiera Donalda Tuska (różnica średnich -0,12 punktu) i zupełnie symboliczny – Jerzego Buzka (-0,02).



Politykami cieszącymi się największym zaufaniem Polaków nadal pozostają były prezydent Lech Wałęsa, minister spraw zagranicznych Radosław Sikorski oraz premier Donald Tusk. Wysoko w tej klasyfikacji lokują się jeszcze Bronisław Komorowski, Jerzy Buzek, Włodzimierz Cimoszewicz, Marek Borowski oraz Waldemar Pawlak. Największą nieufność badanych budzą natomiast Jarosław Kaczyński, prezydent Lech Kaczyński, a w dalszej kolejności – Janusz Palikot i Przemysław Gosiewski.

Odnutowane na początku czerwca zmiany w ocenach polityków są niewielkie. Notowania większości przedstawicieli sceny politycznej obecnych na naszej liście się poprawiły, najbardziej znacząco – średnia ocen Bogdana Borusewicza. Zmiany na korzyść w poziomie społecznego zaufania obserwujemy także w przypadku liderów ugrupowań lewicowych: Marka Borowskiego i Grzegorza Napieralskiego. Na zaufaniu nieco zyskali również politycy PO Janusz Palikot, Jacek Rostowski oraz Zbigniew Chlebowski.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI

Tabela 1

		Stosunek do Jerzego Buzka					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		15	26	46	7	6	1034
Płeć	Mężczyźni	18	26	48	5	3	489
	Kobiety	13	26	45	9	8	545
Wiek	18-24 lata	15	33	33	13	5	145
	25-34	22	29	37	6	7	206
	35-44	10	31	46	6	7	148
	45-54	19	26	47	3	5	209
	55-64	11	17	64	2	5	143
	65 lat i więcej	10	18	54	13	5	183
Miejsce zamieszkania	Wieś	17	26	39	10	8	384
	Miasto do 20 tys.	15	21	45	7	11	135
	20-100 tys.	13	29	50	4	3	196
	101-500 tys.	15	25	51	5	4	174
	501 tys. i więcej mieszk.	11	27	57	4	1	145
Wykształcenie	Podstawowe	17	23	35	17	8	268
	Zasadnicze zawodowe	16	27	44	7	6	260
	Średnie	14	30	49	2	4	353
	Wyższe	12	18	64	1	5	152
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	9	20	67		4	80
	Średni personel, technicy	13	39	37	5	6	39
	Pracownicy adm.-biurowi	9	24	61	1	5	64
	Pracownicy usług	15	24	43	8	10	65
	Robotnicy wykwalifikowani	15	30	49	2	3	117
	Robotnicy niewykwalifik.	24	23	44	6	3	64
	Rolnicy	23	30	32	8	6	55
	Pracujący na własny rach.	5	30	57		8	43
Bierni zawodowo	Renciści	18	19	47	13	4	75
	Emeryci	12	19	53	10	5	204
	Uczniowie i studenci	22	37	29	10	3	93
	Bezrobotni	17	29	33	7	13	62
	Gospodynie domowe i inni	15	27	37	9	12	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	28	58	4	4	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	20	22	50	3	6	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	15	28	48	2	6	208
	prywatnym gosp. rolnym	25	25	37	9	5	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	16	31	34	12	7	209
	501-750	16	27	43	10	4	159
	751-1000	22	26	44	4	4	194
	1001-1500	10	21	62	5	3	163
	Powyżej 1500 zł	11	29	57	2	2	121
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	30	35	12	6	166
	Średnie	14	26	47	6	6	436
	Dobre	15	24	50	6	5	432
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	17	22	51	8	2	44
	Raz w tygodniu	15	24	48	7	5	510
	1-2 razy w miesiącu	14	25	45	7	10	194
	Kilka razy w roku	14	29	47	5	5	200
	W ogóle nie uczestniczy	17	30	40	9	4	87
Poglądy polityczne	Lewica	13	20	61	3	3	143
	Centrum	18	26	45	6	4	322
	Prawica	15	22	56	4	3	333
	Trudno powiedzieć	12	33	26	15	14	236

Tabela 2

		Stosunek do Włodzimierza Cimoszewicza					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		17	23	45	8	6	1035
Płeć	Mężczyźni	18	22	50	6	4	489
	Kobiety	16	24	41	10	8	546
Wiek	18-24 lata	12	29	38	15	5	145
	25-34	19	27	42	6	5	206
	35-44	18	31	36	6	8	148
	45-54	21	21	50	2	6	209
	55-64	16	16	58	7	3	143
	65 lat i więcej	15	17	48	14	7	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	17	21	42	12	7	384
	Miasto do 20 tys.	22	16	45	8	9	136
	20-100 tys.	16	28	48	4	4	196
	101-500 tys.	15	31	45	5	4	174
	501 tys. i więcej mieszk.	19	22	51	6	3	145
Wykształcenie	Podstawowe	17	18	36	20	10	270
	Zasadnicze zawodowe	17	24	47	5	6	260
	Średnie	17	27	48	4	3	353
	Wyższe	17	23	55	1	4	152
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	10	31	54	1	4	80
	Średni personel, technicy	24	19	50	4	3	39
	Pracownicy adm.-biurowi	26	16	48	3	7	64
	Pracownicy usług	12	31	40	10	6	65
	Robotnicy wykwalifikowani	18	30	44	3	5	117
	Robotnicy niewykwalifik.	17	20	52	3	8	64
	Rolnicy	22	29	37	5	6	55
	Pracujący na własny rach.	17	19	59		5	43
Bierni zawodowo	Renciści	17	16	47	17	3	75
	Emeryci	16	16	50	13	5	205
	Uczniowie i studenci	18	31	37	10	4	93
	Bezrobotni	18	22	35	16	9	62
	Gospodynie domowe i inni	16	27	36	8	12	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	18	21	52	4	5	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	18	31	45	1	5	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	17	25	47	4	6	208
	prywatnym gosp. rolnym	21	24	43	4	7	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	13	27	42	10	7	209
	501-750	15	20	46	11	8	160
	751-1000	22	20	45	8	4	194
	1001-1500	20	25	47	4	2	163
	Powyżej 1500 zł	19	25	53	2	1	121
Ocena własnych war. mater.	Złe	20	24	39	12	6	168
	Średnie	14	27	43	8	8	436
	Dobre	19	20	51	7	4	432
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	20	37	28	8	6	44
	Raz w tygodniu	18	24	44	8	6	511
	1-2 razy w miesiącu	18	19	48	7	9	194
	Kilka razy w roku	11	28	50	8	3	200
	W ogóle nie uczestniczy	22	16	44	13	4	87
Poglądy polityczne	Lewica	10	12	73	4	1	143
	Centrum	15	27	47	6	6	322
	Prawica	25	23	46	4	3	334
	Trudno powiedzieć	14	26	26	20	13	236

Tabela 3

		Stosunek do Jarosława Kaczyńskiego					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		56	16	24	1	3	1034
Płeć	Mężczyźni	59	15	23	1	2	488
	Kobiety	54	16	25	1	4	546
Wiek	18-24 lata	57	17	25		1	145
	25-34	62	13	20	1	4	206
	35-44	54	26	16	2	3	148
	45-54	59	16	22	0	3	209
	55-64	53	12	30	1	5	142
	65 lat i więcej	50	13	31	2	4	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	45	17	31	2	4	384
	Miasto do 20 tys.	61	14	20		5	136
	20-100 tys.	56	20	22		2	196
	101-500 tys.	69	11	17	0	3	174
	501 tys. i więcej mieszk.	67	12	19	1	1	145
Wykształcenie	Podstawowe	49	12	31	3	5	270
	Zasadnicze zawodowe	53	18	25	1	3	260
	Średnie	60	15	22		2	353
	Wyższe	65	17	15		3	152
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	72	13	11		4	79
	Średni personel, technicy	66	14	19			39
	Pracownicy adm.-biurowi	58	16	21		5	64
	Pracownicy usług	64	16	18		2	65
	Robotnicy wykwalifikowani	62	16	20		2	117
	Robotnicy niewykwalifik.	65	10	25			64
	Rolnicy	37	26	33		4	55
	Pracujący na własny rach.	65	13	18		3	43
Bierni zawodowo	Renciści	53	14	23	6	4	75
	Emeryci	51	15	29	2	4	205
	Uczniowie i studenci	50	21	28		1	93
	Bezrobotni	46	8	38	3	4	62
	Gospodynie domowe i inni	52	18	22		8	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	61	18	19		3	142
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	60	18	19		4	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	71	12	17		1	208
	prywatnym gosp. rolnym	44	19	34		3	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	52	19	25	1	2	209
	501-750	54	17	24	2	2	160
	751-1000	54	16	27	0	2	194
	1001-1500	60	11	28	1	1	163
	Powyżej 1500 zł	79	11	10			121
Ocena własnych war. mater.	Złe	54	15	26	3	3	168
	Średnie	56	16	24	1	4	436
	Dobre	58	15	23	1	3	431
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	41	24	33		2	44
	Raz w tygodniu	49	16	31	1	3	511
	1-2 razy w miesiącu	56	18	20	2	4	193
	Kilka razy w roku	73	12	11	1	4	200
	W ogóle nie uczestniczy	68	13	15	2	2	87
Poglądy polityczne	Lewica	73	11	15		1	142
	Centrum	60	16	22	1	2	322
	Prawica	48	16	33	0	2	334
	Trudno powiedzieć	52	18	20	3	8	236

Tabela 4

		Stosunek do Lecha Kaczyńskiego					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		50	15	31	1	3	1034
Płeć	Mężczyźni	54	15	29	0	2	488
	Kobiety	47	16	33	1	4	546
Wiek	18-24 lata	52	19	28		1	145
	25-34	60	12	24		4	206
	35-44	46	28	21	2	2	148
	45-54	54	13	31	0	2	209
	55-64	47	12	40		2	142
	65 lat i więcej	40	11	42	3	5	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	40	17	39	2	3	384
	Miasto do 20 tys.	52	14	29		5	136
	20-100 tys.	48	21	29	0	1	196
	101-500 tys.	65	10	22	1	2	174
	501 tys. i więcej mieszk.	63	10	26		1	145
Wykształcenie	Podstawowe	45	11	37	3	4	270
	Zasadnicze zawodowe	45	21	31		3	260
	Średnie	55	15	29	1	1	353
	Wyższe	59	13	25		3	152
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	67	12	16	1	4	79
	Średni personel, technicy	46	22	32			39
	Pracownicy adm.-biurowi	49	14	32		6	64
	Pracownicy usług	57	19	22		2	65
	Robotnicy wykwalifikowani	58	16	26		1	117
	Robotnicy niewykwalifik.	59	10	30	1		64
	Rolnicy	29	29	37	1	3	55
	Pracujący na własny rach.	67	13	17		3	43
Bierni zawodowo	Renciści	52	13	32	3		75
	Emeryci	43	12	38	2	4	205
	Uczniowie i studenci	45	21	33		1	93
	Bezrobotni	46	12	39		3	62
	Gospodynie domowe i inni	44	13	36	1	6	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	54	17	27		2	142
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	58	16	22		5	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	62	14	22	0	1	208
	prywatnym gosp. rolnym	35	27	34	1	3	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	44	17	36	1	1	209
	501-750	48	14	34	2	2	160
	751-1000	49	16	33		2	194
	1001-1500	54	11	34	1		163
	Powyżej 1500 zł	73	13	14			121
Ocena własnych war. mater.	Złe	51	14	32	1	2	168
	Średnie	48	15	34	1	3	436
	Dobre	53	15	28	1	3	431
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	34	24	43			44
	Raz w tygodniu	43	15	38	1	3	511
	1-2 razy w miesiącu	46	17	32	1	4	193
	Kilka razy w roku	67	14	15	1	2	200
	W ogóle nie uczestniczy	70	8	18	1	2	87
Poglądy polityczne	Lewica	71	7	22		1	142
	Centrum	52	19	27	1	1	322
	Prawica	41	13	43	1	2	334
	Trudno powiedzieć	49	17	26	2	6	236

Tabela 5

		Stosunek do Bronisława Komorowskiego					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		11	20	48	17	5	1035
Płeć	Mężczyźni	13	20	53	12	3	489
	Kobiety	9	19	43	21	7	546
Wiek	18-24 lata	9	26	34	28	3	145
	25-34	7	22	41	25	5	206
	35-44	10	26	46	12	6	148
	45-54	15	19	53	8	4	209
	55-64	10	16	59	10	4	143
	65 lat i więcej	13	11	53	17	6	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	23	39	21	6	384
	Miasto do 20 tys.	8	14	52	15	11	136
	20-100 tys.	12	21	53	14	1	196
	101-500 tys.	10	18	51	16	6	174
	501 tys. i więcej mieszk.	13	17	57	11	1	145
Wykształcenie	Podstawowe	9	21	34	29	6	270
	Zasadnicze zawodowe	10	23	47	14	5	260
	Średnie	14	18	50	15	4	353
	Wyższe	8	15	68	4	5	152
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	7	23	65	1	4	80
	Średni personel, technicy	14	13	57	16		39
	Pracownicy adm.-biurowi	15	10	59	10	6	64
	Pracownicy usług		26	32	34	8	65
	Robotnicy wykwalifikowani	13	23	46	14	3	117
	Robotnicy niewykwalifik.	11	18	50	19	1	64
	Rolnicy	16	24	39	13	7	55
	Pracujący na własny rach.	11	14	66	3	5	43
Bierni zawodowo	Renciści	12	25	37	24	3	75
	Emeryci	13	11	53	16	6	205
	Uczniowie i studenci	14	27	39	17	2	93
	Bezrobotni	11	18	43	21	7	62
	Gospodynie domowe i inni	2	27	35	29	8	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	9	18	58	11	3	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	11	24	44	14	7	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	10	21	49	17	3	208
	prywatnym gosp. rolnym	15	20	45	11	8	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	9	23	38	24	6	209
	501-750	11	24	43	19	3	160
	751-1000	13	19	47	18	3	194
	1001-1500	13	16	57	10	4	163
	Powyżej 1500 zł	8	14	68	9		121
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	21	36	25	4	168
	Średnie	12	20	46	16	5	436
	Dobre	9	18	53	14	5	432
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	20	23	29	23	5	44
	Raz w tygodniu	12	19	48	17	4	511
	1-2 razy w miesiącu	8	17	48	20	7	194
	Kilka razy w roku	10	24	51	10	5	200
	W ogóle nie uczestniczy	10	15	48	21	5	87
Poglądy polityczne	Lewica	9	10	67	10	3	143
	Centrum	10	23	51	12	4	322
	Prawica	16	18	52	10	4	334
	Trudno powiedzieć	6	22	26	37	8	236

Tabela 6

		Stosunek do Radosława Sikorskiego					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		9	15	54	17	5	1035
Płeć	Mężczyźni	9	15	61	12	2	489
	Kobiety	9	15	48	21	7	546
Wiek	18-24 lata	10	18	45	25	2	145
	25-34	7	17	49	21	6	206
	35-44	8	18	55	12	7	148
	45-54	10	16	62	9	3	209
	55-64	11	12	63	11	2	143
	65 lat i więcej	10	10	53	22	6	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	9	16	48	22	5	384
	Miasto do 20 tys.	6	12	60	15	7	136
	20-100 tys.	10	18	57	12	4	196
	101-500 tys.	10	12	61	13	4	174
	501 tys. i więcej mieszk.	10	16	57	15	2	145
Wykształcenie	Podstawowe	7	14	45	28	7	270
	Zasadnicze zawodowe	8	17	54	18	4	260
	Średnie	10	15	59	13	3	353
	Wyższe	13	17	62	3	5	152
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	11	20	63		5	80
	Średni personel, technicy	5	19	70	6		39
	Pracownicy adm.-biurowi	14	15	55	10	5	64
	Pracownicy usług	3	12	48	27	10	65
	Robotnicy wykwalifikowani	7	20	58	13	3	117
	Robotnicy niewykwalifik.	12	12	51	21	4	64
	Rolnicy	11	8	60	20	2	55
	Pracujący na własny rach.	6	14	72	5	3	43
Bierni zawodowo	Renciści	11	14	47	23	5	75
	Emeryci	11	12	53	18	5	205
	Uczniowie i studenci	14	19	50	16	1	93
	Bezrobotni	2	20	49	24	4	62
	Gospodynie domowe i inni	3	14	46	28	9	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	22	55	9	6	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	16	56	15	4	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	9	13	59	14	5	208
	prywatnym gosp. rolnym	8	10	65	16	1	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	8	15	49	24	4	209
	501-750	8	17	44	26	4	160
	751-1000	8	15	58	15	3	194
	1001-1500	11	15	60	10	4	163
	Powyżej 1500 zł	13	11	69	7		121
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	15	44	24	4	168
	Średnie	9	16	55	15	5	436
	Dobre	8	14	58	15	4	432
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	18	16	42	17	6	44
	Raz w tygodniu	8	16	56	16	4	511
	1-2 razy w miesiącu	9	16	48	20	7	194
	Kilka razy w roku	8	13	63	12	4	200
	W ogóle nie uczestniczy	11	16	50	21	2	87
Poglądy polityczne	Lewica	10	10	69	9	2	143
	Centrum	9	17	58	14	2	322
	Prawica	12	12	63	9	3	334
	Trudno powiedzieć	5	19	30	36	11	236

Tabela 7

		Stosunek do Donalda Tuska					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		28	15	54	0	2	1034
Płeć	Mężczyźni	25	15	58	0	1	489
	Kobiety	31	14	50	1	4	545
Wiek	18-24 lata	26	16	58		1	145
	25-34	25	14	59		2	206
	35-44	25	20	51	1	3	148
	45-54	37	10	52		2	209
	55-64	25	16	56		2	142
	65 lat i więcej	29	15	49	2	5	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	36	15	45	1	3	384
	Miasto do 20 tys.	22	12	63		2	136
	20-100 tys.	25	20	54		1	195
	101-500 tys.	28	15	54		4	174
	501 tys. i więcej mieszk.	20	9	70		1	145
Wykształcenie	Podstawowe	34	15	45	2	5	270
	Zasadnicze zawodowe	29	17	51		3	259
	Średnie	29	14	56		1	353
	Wyższe	16	13	70		1	152
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	13	74		1	80
	Średni personel, technicy	26	18	55			39
	Pracownicy adm.-biurowi	16	17	63		5	64
	Pracownicy usług	28	20	51		2	65
	Robotnicy wykwalifikowani	27	17	55			117
	Robotnicy niewykwalifik.	27	14	58		1	64
	Rolnicy	44	21	34		2	55
	Pracujący na własny rach.	28	12	57		3	43
Bierni zawodowo	Renciści	33	10	50	2	5	75
	Emeryci	31	17	48	1	3	205
	Uczniowie i studenci	26	11	61		2	93
	Bezrobotni	46	9	44		1	62
	Gospodynie domowe i inni	29	11	55		5	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	23	19	57		2	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	16	58		4	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	22	15	62		1	208
	prywatnym gosp. rolnym	41	17	40		1	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	33	13	51	1	2	209
	501-750	32	17	49	0	2	160
	751-1000	31	19	48		1	194
	1001-1500	25	15	58	1	1	163
	Powyżej 1500 zł	16	9	74		1	121
Ocena własnych war. mater.	Złe	40	15	42	0	3	168
	Średnie	31	15	51	1	3	435
	Dobre	21	15	62	0	2	432
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	44	22	32		2	44
	Raz w tygodniu	30	16	52		2	511
	1-2 razy w miesiącu	25	13	58	1	2	194
	Kilka razy w roku	24	12	60	1	3	200
	W ogóle nie uczestniczy	26	16	54	1	4	87
Poglądy polityczne	Lewica	24	8	68		1	143
	Centrum	26	18	54	0	2	322
	Prawica	27	11	61		1	334
	Trudno powiedzieć	36	20	36	1	6	236

Tabela 8

		Stosunek do Lecha Wałęsy					Liczba osób
		Nieufność	Obojętność	Zaufanie	Nieznajomość	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		20	19	57	0	3	1035
Płeć	Mężczyźni	21	21	56	0	2	489
	Kobiety	19	18	59	0	4	546
Wiek	18-24 lata	11	21	65	1	2	145
	25-34	17	20	59		3	206
	35-44	13	27	56	1	3	148
	45-54	24	17	57		1	209
	55-64	25	17	53		4	143
	65 lat i więcej	27	14	52	0	6	184
Miejsce zamieszkania	Wieś	21	22	54	1	3	384
	Miasto do 20 tys.	15	19	61	1	4	136
	20-100 tys.	21	17	61		1	196
	101-500 tys.	23	20	54		3	174
	501 tys. i więcej mieszk.	18	16	62		4	145
Wykształcenie	Podstawowe	21	16	57	1	5	270
	Zasadnicze zawodowe	22	21	55		2	260
	Średnie	20	21	57	0	2	353
	Wyższe	14	19	63		4	152
Grupa społ.-zaw. pracujący	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	15	67		5	80
	Średni personel, technicy	14	25	61			39
	Pracownicy adm.-biurowi	17	18	61		4	64
	Pracownicy usług	15	26	53		6	65
	Robotnicy wykwalifikowani	22	22	55		1	117
	Robotnicy niewykwalifik.	25	20	54		2	64
	Rolnicy	20	32	44		4	55
	Pracujący na własny rach.	23	25	52			43
Bierni zawodowo	Renciści	27	19	50	2	2	75
	Emeryci	28	14	53	0	5	205
	Uczniowie i studenci	13	16	69	1	1	93
	Bezrobotni	22	16	58		3	62
	Gospodynie domowe i inni	8	20	68		4	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	16	21	60		3	143
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	20	21	56		4	93
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	20	58		1	208
	prywatnym gosp. rolnym	15	33	50		3	59
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	20	25	52		2	209
	501-750	21	16	60	0	2	160
	751-1000	21	20	57		3	194
	1001-1500	20	16	62	1	1	163
	Powyżej 1500 zł	18	22	60			121
Ocena własnych war. mater.	Złe	33	14	50	0	3	168
	Średnie	18	20	59		3	436
	Dobre	17	21	58	1	3	432
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	19	24	56		2	44
	Raz w tygodniu	20	18	59		3	511
	1-2 razy w miesiącu	15	21	59	1	4	194
	Kilka razy w roku	21	18	58	1	2	200
	W ogóle nie uczestniczy	30	24	41		5	87
Poglądy polityczne	Lewica	19	22	58		1	143
	Centrum	21	21	54	0	3	322
	Prawica	19	16	64		1	334
	Trudno powiedzieć	20	21	52	1	6	236